

POSTANOWIENIE

Dnia 25 października 2012 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Dariusz Dończyk (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Grzegorz Misiurek

SSA Władysław Pawlak

ze skargi powoda

o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem

Sądu Apelacyjnego

z dnia 7 grudnia 2010 r.,

w sprawie z powództwa J. P.

przeciwko Skarbowi Państwa - Prezesowi Sądu Apelacyjnego

i Prezesowi Sądu Okręgowego

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 25 października 2012 r.,

zażalenia powoda

na postanowienie Sądu Apelacyjnego

z dnia 11 kwietnia 2012 r.,

- 1) **uchyla postanowienie zawarte w punkcie II (drugim) zaskarżonego postanowienia Sądu Apelacyjnego i w tym zakresie przekazuje sprawę temu Sądowi do ponownego rozpoznania i rozstrzygnięcia o kosztach postępowania zażaleniowego;**
- 2) **oddala zażalenie w pozostałej części.**

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 11 kwietnia 2012 r. Sąd Apelacyjny odrzucił (pkt I), na podstawie art. 410 § 1 k.p.c., skargę powoda J. P. o wznowienie postępowania w sprawie przeciwko Skarbowi Państwa – Prezesowi Sądu Apelacyjnego i Prezesowi Sądu Okręgowego o zapłatę zakończonego wyrokiem Sądu Apelacyjnego z dnia 7 grudnia 2010 r. sygn. akt I ACa 585/10 - poprzedzonym wyrokiem Sądu Okręgowego z dnia 16 lipca 2010 r., sygn. akt I C 662/09 - uznając, że nie została ona oparta na ustawowej podstawie wznowienia wskazanej przez powoda, tj. art. 403 § 2 k.p.c. Powołane przez powoda nowe okoliczności i dowody nie mają żadnego związku z podstawę faktyczną roszczenia dochodzonego przez powoda w prawomocnie zakończonej sprawie, którą było wyłączenie sędziego w sprawie o sygn. akt I C 664/07 w oparciu o niewłaściwą podstawę prawną oraz zarzut, że wnioski o wyłączenie innych sędziów rozpoznawali sędziowie, w osobach P. J., Z. H. i W. T., którzy powinni być wyłączeni z mocy prawa. W prawomocnie zakończonej sprawie powód nie odwołał się do uchybień sędziów w sprawie prowadzonej przed Sądem Okręgowym – Sądem Ubezpieczeń Społecznych, sygn. akt VIII U 1982/08, na które powołał się w skardze o wznowienie postępowania. Ponadto, w powołanym na wstępie postanowieniu, Sąd Apelacyjny zasądził od powoda na rzecz Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa kwotę 3.600 zł tytułem zwrotu kosztów procesu (pkt II) oraz przyznał adw. G. S. od Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego wynagrodzenie w kwocie 3.600 zł powiększone o należny podatek VAT tytułem pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu (pkt III).

Od powyższego postanowienia, w części dotyczącej rozstrzygnięć zawartych w punktach I i II, zażalenie wniósł powód, który, zarzucając naruszenie art. 403 § 2 oraz art. 102 k.p.c., wniósł o uchylenie orzeczenia w zaskarżonej części i przekazanie sprawy w tym zakresie do ponownego rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie w części kwestionującej odrzucenie skargi o wznowienie postępowania nie jest zasadne. Nowe okoliczności i środki dowodowe, z których strona nie mogła skorzystać w poprzednim postępowaniu, mogą stanowić podstawę wznowienia, o której mowa w art. 403 § 2 k.p.c., wówczas, gdy odnoszą się do podstawy faktycznej rozstrzygnięcia, która z kolei jest determinowana podstawą faktyczną powództwa. Tylko bowiem w takim przypadku są to takie okoliczności lub środki dowodowe, które mogły mieć wpływ na wynik sprawy. Skoro więc w prawomocnie zakończonej sprawie powód roszczenie odszkodowawcze i o zapłatę pieniężnego zadośćuczynienia wywodził z czynów, których dopuścili się sędziowie w innych sprawach niż wskazanej w skardze o wznowienie postępowania, tj. w sprawie I C 664/07, to trafnie przyjął Sąd Apelacyjny, że były to okoliczności i środki dowodowe, które nie miały żadnego związku z podstawą faktyczną rozstrzygnięcia w prawomocnie zakończonej sprawie. Wprawdzie Sąd Apelacyjny w uzasadnieniu wyroku zaskarżonego skargą o wznowienie postępowania wskazał, że w apelacji powód źródeł swojej szkody upatruje w toczących się z jego udziałem postępowaniach sądowych, ale nie wskazał, jakie konkretnie orzeczenie, czy też postępowanie z udziałem sędziów w konkretnej sprawie było niezgodne z prawem i wywołało szkodę. W takiej sytuacji skarga o wznowienie postępowania nie może być sposobem konkretyzowania faktów, które, zdaniem powoda, uzasadniały uwzględnienie powództwa, jeżeli faktów tych nie określił powód w prawomocnie zakończonej sprawie. Niezależnie od powyższego wskazać należy, iż w art. 403 § 2 k.p.c. chodzi o okoliczności faktyczne lub środki dowodowe, które istniały przed wydaniem prawomocnego orzeczenia zaskarżonego skargą o wznowienie postępowania, a jedynie były wówczas nieznanne stronie i przez to nie mogły być przez nią wykorzystane, nie zaś o okoliczności faktyczne lub środki dowodowe - na które powołał się powód w skardze o wznowienie postępowania - powstałe już po prawomocnym zakończeniu postępowania (por. orzeczenia Sądu Najwyższego: z dnia 4 marca 2005 r., III CZ 134/04, Lex Polonica nr 1852381, z dnia 13 października 2005 r., IV CZ 96/05, Lex Polonica nr 1631567, z dnia 10 lutego 2006 r., I PZ 33/06, OSNP 2007, nr 3-4, poz. 48). Z tych względów zażalenie

w części kwestionującej odrzucenie skargi o wznowienie postępowania zostało oddalone na podstawie art. 398¹⁴ w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c.

Zażalenie było natomiast zasadne w zakresie kwestionującym rozstrzygnięcie o kosztach procesu. W uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia Sąd Apelacyjny nie wyjaśnił ani podstawy prawnej, ani motywów, którymi kierował się, wydając rozstrzygnięcie o kosztach procesu. Z tej przyczyny orzeczenie w tym zakresie nie poddaje się kontroli instancyjnej, w szczególności odnośnie do ustalenia istnienia przesłanek, lub ich braku, uzasadniających zastosowanie w sprawie art. 102 k.p.c. Z tych względów, zaskarżone postanowienie zostało, na podstawie art. 398¹⁵ w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c., w punkcie II uchylone, a sprawa w tym zakresie przekazana do ponownego rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu. Odnośnie do kosztów postępowania zażaleniowego orzeczono na podstawie art. 108 § 2 w zw. z art. 398²¹ i art. 394¹ § 3 k.p.c.